

Sygn. akt I C 555/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 lipca 2016 r.

Sąd Rejonowy w Krośnie Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Halina Sekuła

Protokolant Dorota Delimata

po rozpoznaniu w dniu 5 lipca 2016 r. w Krośnie

na rozprawie

sprawy z powództwa T. F., P. F., A. P., B. P., E. P., R. P., K. B., A. B., K. Ś., J. Ś. (1), A. Ś., E. Ś. (1), T. Ś., E. Ś. (2), S. P., S. F.

przeciwko M. G.

o ochronę posiadania

I. Zakazuje pozwanej M. G. naruszania powodów T. F., P. F., A. P., B. P., E. P., R. P., K. B., A. B., K. Ś., J. Ś. (1), A. Ś., E. Ś. (1), T. Ś., E. Ś. (2), S. P., S. F. w posiadaniu przechodu i przejazdu, szlakiem drogowym położonym w K., stanowiącym działką nr (...), biegnącym z południa na północ, o szerokości ok. 3,5 m i długości 128 m – w jakikolwiek sposób, a w szczególności przez wysypywanie na ten szlak ziemi.

II. Oddala powództwo w pozostałym zakresie.

III. Zasądza od pozwanej M. G. na rzecz powodów T. F., P. F., A. P., B. P., E. P., R. P., K. B., A. B., K. Ś., J. Ś. (1), A. Ś., E. Ś. (1), T. Ś., E. Ś. (2), S. P., S. F. solidarnie kwotę 373 zł (trzysta siedemdziesiąt trzy złote) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sędzia

Sygn. akt I C 555/15

UZASADNIENIE

Wyroku Sądu Rejonowego z dnia 7 lipca 2016 r.

Powodowie T. F., P. F., A. P., B. P., E. P., R. P., K. B., A. B., K. Ś., J. Ś. (1), A. Ś., E. Ś. (1), T. Ś., E. Ś. (3), S. P., S. F. wnieśli o zakazanie pozwanej M. G. naruszania powodów w posiadaniu przejazdu i przechodu szlakiem drożnym położonym w K. stanowiącym działkę nr (...) biegnącym z południa na północ do działek powodów, pasem szerokim około 3,5 metra długim około 128 metrów, przywrócenie stanu poprzedniego poprzez usunięcie ziemi nawiezionej na przedmiotowy szlak drożny oraz o zasądzenie od pozwanej na rzecz każdego z powodów kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powodowie podali, że zamieszkują w budynkach mieszkalnych położonych w obrębie i wzdłuż szlaku drożnego znajdującego się na działce nr (...) w K.. Do posesji zamieszkiwanych przez powodów prowadzi szlak drożny znajdujący się na działce nr (...), a z nieruchomości tych powodowie korzystają od wielu lat. W posiadaniu przechodu i przejazdu przedmiotowym szlakiem drożnym pozwana naruszyła ich w ten sposób, że w dniu 21 kwietnia 2015

r. nawiozła ziemię, co całkowicie uniemożliwia powodom przejazd. W ten sposób powodowie zostali całkowicie pozbawieni możliwości dojazdu do swojego miejsca zamieszkania.

Pozwana M. G. wniosła o oddalenie powództwa wskazując, że pozwem powodowie wnieśli o ochronę rzekomo przysługującego im prawa przechodu i przejazdu, wskazanym szlakiem drożnym biegnącym po działce nr (...). Pozwana zaprzeczyła, jakoby osoby wymienione w pozwie korzystały ze szlaku drożnego. Takie osoby jak A. P., B. P., E. P., R. P. nigdy nie korzystali z nieruchomości oznaczonej nr ewid. (...), ponieważ ich działka nie przylega do w/w działki. Podniosła również, że K. i J. Ś. (2) posiadają alternatywny dojazd do swojej nieruchomości, a pomimo próśb pozwanej nie zaprzestali korzystać ze szlaku drogowego. Działka Państwa Ś. również nie przylega do spornej nieruchomości. Pozwana zaprzeczyła, aby utrudniała, bądź całkowicie pozbawiła powodów możliwości dojazdu do obecnego miejsca zamieszkania. Przyznała jednak, że wczesną wiosną zamówiła nieznaną ilość ziemi, która została złożona początkowo na spornej nieruchomości nr (...), w bezpośrednim sąsiedztwie działek. Wskazane wyżej działania nie stanowiły jednak naruszenia jakiegokolwiek prawa powodów, a nadto podkreślić należy, iż wynikały one z przysługującego pozwanej prawa własności nieruchomości nr (...). Nасыpanie ziemi nie miało na celu uniemożliwienie przejazdu, do zajmowanych przez nich nieruchomości mieszkalnych. Wyjaśniła, że z uwagi na bardzo zniszczone w tym miejscu ogrodzenie działki nr (...) postanowiła poczynić działania, dzięki którym rzeczowe ogrodzenie nie uległoby dalszemu, a w konsekwencji całkowitemu rozpadowi. Wasypanie ziemi miało na celu wzmocnienie murku pod ogrodzeniem. Z uwagi na problemy zdrowotne rozsypanie ziemi trwało dłużej niż planowała to pozwana. Zaprzeczyła, aby pozwanym przysługiwało jakiekolwiek prawo, które zostało przez pozwaną naruszone, a wręcz przeciwnie to pozwanej przysługuje prawo własności, które przez powodów zostało naruszone.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwana M. G. jest właścicielką części działki o numerze ewidencyjnym (...) położonej w miejscowości K. przy ul. (...). Działka ta stanowi drogę o szerokości ok. 3,5 metra oraz o długości około 128 metrów. Od kilkudziesięciu lat droga ta była wykorzystywana przez powodów oraz ich poprzedników prawnych, jako droga dojazdowa do ich posesji. Z drogi tej korzystały także inne osoby, aby dojechać do pól uprawnych znajdujących się za zabudowaniami, a także do znajdującej się tam kuźni. Nie wszystkie budynki mieszkalne własności powodów znajdują się bezpośrednio przy drodze stanowiącej własność pozwanej, lecz służą dojazdowi do ich domów.

Do 2015 r. pozwana nie czyniła żadnemu z powodów przeszkód w korzystaniu z przedmiotowej drogi, tych przeszkód również nie czynił powodom ojciec M. G.. Sytuacja konfliktowa pojawiła się w związku z budową domu przez Z. K.. Drogą pozwanej kilkakrotnie przejechały duże i ciężkie samochody, które dowoziły materiały budowlane na budowę domu należącego do Z. K. oraz J. K.. W ocenie pozwanej samochody te uszkodziły jej ogrodzenie, w związku z czym pojawił się konflikt najpierw z Z. K., a potem z właścicielami sąsiednich nieruchomości. Pozwana postanowiła wynająć geodetę, aby ustalić granice należącej do niej działek. Początkiem kwietnia (...) syn pozwanej postawił na mostku samochód, który uniemożliwiał jakikolwiek swobodny przejazd sporną drogą. Z. K. za pośrednictwem swojego pełnomocnika wysłała do pozwanej pismo wzywające ją do nieutrudniania przejazdu do należącej do niej nieruchomości. Pozwana poinformowała Z. K., że ciężarówki dojeżdżające do jej posesji uszkodziły jej ogrodzenie i domagała się zwrotu kosztów, lecz Z. K. uznała, że nie ma podstaw do przyjęcia, że do uszkodzenia ogrodzenia doszło właśnie w ten sposób.

Pod koniec kwietnia 2015 r. pozwana zamówiła ziemię, która została przywieziona dwoma samochodami i wysypana na środek drogi. Do tego zdarzenia doszło w dniu 21 kwietnia 2015 r. Powstała w ten sposób na drodze górka o wysokości około 1 metra, długości 6 metrów, uniemożliwiająca jakikolwiek dojazd powodom do ich posesji. W trakcie wysypywania ziemi powodowie rozmawiali z pozwaną prosząc, aby tego nie robiła, lecz ona nakazała kierowcy dalej wysypywać ziemię na środek drogi. Po wysypaniu ziemi powodowie m.in. A. Ś. rozmawiali z pozwaną prosząc, aby usunęła ziemię i odblokowała przejazd. Zaproponowali jej rekompensatę pieniężną za ogrodzenie, a ona stwierdziła, że jak naprawią ogrodzenie, to wtedy się zastanowi.

Z uwagi na brak dojazdu do swojej posesji, Z. K. wystąpiła w dniu 24 kwietnia 2015 r. do tut. Sądu z powództwem o ochronę posiadania, tj. zakazanie pozwanej naruszania Z. K. oraz J. K. w posiadaniu przejazdu i przechodu szlakiem drożnym położonym w K. stanowiącym działkę nr (...) oraz o przywrócenie stanu poprzedniego, w szczególności o usunięcie ziemi nawiezionej na przedmiotowy szlak drożny. Po udzieleniu Z. K. i J. K. zabezpieczenia, co miało miejsce postanowieniem Sądu z dnia 30 kwietnia 2016 r., pozwana z własnej inicjatywy, po powrocie z rehabilitacji usunęła ziemię z drogi, co miało miejsce w połowie czerwca 2015 r. Powodowie w tym czasie dojeżdżali do swoich działek ścieżką rowerową. W chwili obecnej droga własności pozwanej jest całkowicie przejezdna. Pozwana również nie utrudnia powodom przejazdów tą drogą w żaden inny sposób.

Prawomocnym wyrokiem z dnia 16 września 2015 r. (sygn. akt I C 541/15) Sąd Rejonowy w Krośnie zakazał pozwanej M. G. naruszania powodów Z. K. oraz J. K. w posiadaniu przechodu i przejazdu szlakiem drogowym położonym w K. stanowiącym działkę nr (...) biegnącym z południa na północ, o szerokości około 3,5 metra i długości 128 metrów – w jakikolwiek sposób, w szczególności przez wysypywanie na ten szlak ziemi, nakazał pozwanej przywrócenie stanu poprzedniego poprzez usunięcie ze szlaku drogowego opisanego powyżej pozostałości nawiezionej ziemi. Również w toku tego postępowania pozwana przyznała, że nawiozła ziemi na sporny szlak oraz że ziemia została przez nią praktycznie w całości usunięta.

(dowód: kopia mapy ewidencyjnej – k. 5-7; kserokopie zdjęć – k. 4; akta sprawy I C 541/15; protokół z oględzin postępowania – k. 132; zeznania powódki K. B. – k. 138v-139; zeznania świadka Z. P. – k. 100-101; zeznania świadka G. F. – k. 101; zeznania świadka Z. K. – k. 101v; zeznania świadka W. L. – 107/v – 108; zeznania świadka D. F. – k. 108, zeznania świadka W. F. – k. 108; zeznania świadka R. F. – k. 108-109; zeznania powoda K. Ś. – k. 139; zeznania powoda A. B. – k. 139v; zeznania powódki J. Ś. (1) – k. 139v-140; zeznania powoda P. F. – k. 140; zeznania powoda A. Ś. – k. 140-140v; zeznania powoda T. F. – k. 140v-141; zeznania powoda B. P. – k. 141; zeznania powódki A. P. – k. 141; częściowe zeznania pozwanej M. G. – k. 141v-142).

Sąd dał wiarę w całości zeznaniom świadków R. F., Z. P., G. F., Z. K., którzy zgodnie potwierdzili, iż w kwietniu 2015 r. na zlecenie pozwanej wysypano na szlak drożny ziemię, która uniemożliwiła powodom jakikolwiek przejazd drogą znajdującą się na działce nr (...). Z ich zeznań wynika, że do momentu wysypania ziemi przez pozwaną nikt nie czynił żadnych przeszkód w korzystaniu z drogi, także sama M. G.. Z zeznań świadków również wynika, że wszyscy pozwani w mniejszym lub większym zakresie korzystali dotychczas z drogi będącej przedmiotem niniejszego postępowania. Na podstawie ich zeznań ustalono także, że w chwili obecnej droga jest przejezdna, gdyż M. G. usunęła z niej w całości wysypaną wcześniej ziemię. Zeznania świadków korespondują z zeznaniami wszystkich przesłuchanych w sprawie powodów.

Sąd za częściowo wiarygodne uznał zeznania M. G.. Pozwana starała się wykazać, że część powodów nie korzystała ze spornego szlaku drożnego, również zeznaniami wskazanych przez siebie świadków, lecz Sąd uznał w tej części jej zeznania za niewiarygodne. Sąd nie uznał także za prawdziwą podawaną przez pozwaną motywację dla której wysypała ziemię na sporny szlak. Dla ustaleń Sądu w niniejszej sprawie nie mają również znaczenia zeznania pozwanej wskazujące na możliwość korzystania z powodów z innych dróg dojazdowych do ich posesji. Zeznania pozwanej uzupełniają się co o zasady z zeznaniami świadków W. L., D. F. oraz W. F.. Świadek W. L. wskazała początkowo, że Państwo Ś. drogą własności pozwanej nie jeździli, lecz potem przyznała, że korzystają z niej już kilka lat. Potem oświadczyła, że jeżdżą tą drogą także P. i P., ale nie mają oni takiego prawa. Ostatecznie również świadkowie W. F. i D. F. zeznała, że osoby wskazywane przez pozwaną, które miały nie korzystać z tej drogi, również z niej korzystały.

Sąd uwzględnił nadto wszystkie dowody dokumentarne przedłożone przez strony i zgromadzone w aktach I C 541/15, bowiem zostały one wydane przez uprawnione organy i w przewidzianej prawem formie, a ich autentyczność nie budzi żadnych wątpliwości Sądu, nie były one także kwestionowane przez żadną ze stron. **Sąd zważył, co następuje:**

W niniejszej sprawie większość okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy było bezspornych. Nie budzi wątpliwości fakt, że pozwana M. G. wysypała na szlak drogowy, położony na działce nr (...) ziemię, uniemożliwiając w ten sposób powodom jakikolwiek przejazd. Okoliczności tej pozwana nie przeczyła, podając jednak, że jej zamiarem

nie było utrudnianie przejazdu, a jedynie podsypianie stanowiącego jej własność, a uszkodzonego ogrodzenia. Bezsporne jest również, że ziemia ze szlaku drogowego została przez pozwaną całkowicie usunięta i M. G. aktualnie nie czyni powodom żadnych przeszkód w korzystaniu z drogi.

Pozwana podkreślała, że powodom do korzystania ze szlaku drożnego nie przysługiwało żadne prawo, a to jej prawo tzn. prawo własności do części działki nr (...) zostało naruszone. Z takim stanowiskiem pozwanej nie można się zgodzić. Ochronie według prawa cywilnego podlega nie tylko prawo własności, którego naruszenie przez powodów pozwana zarzuciła w odpowiedzi na pozew.

Zgodnie z treścią art. 352 § 1 k.c. kto faktycznie korzysta z cudzej nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności, jest posiadaczem służebności. Do posiadania służebności stosuje się odpowiednio przepisy o posiadaniu rzeczy. Swoisty charakter posiadania służebności wyraża się w tym, że osoba, która wykonuje służebność, z reguły nie włada rzeczą w ścisłym tego słowa znaczeniu, lecz z niej korzysta w określonym zakresie, na przykład co jakiś czas przejeżdża, przechodzi przez cudzą nieruchomość. Odróżnia się ono od posiadania rzeczy tym, że nie obejmuje władania rzeczą. Niezbędny jest tutaj zamiar (animus) korzystania z nieruchomości dla siebie. Natomiast w obszarze fizycznego związku z nieruchomością (corpus) posiadanie służebności ogranicza się do „faktycznego korzystania” z nieruchomości w ograniczonym zakresie „w zakresie odpowiadającym treści służebności” (E. Gniewek, Komentarz do art. 352 Kodeksu cywilnego, Zakamycze 2001). Ponadto posiadanie służebności musi mieć cechę stabilności.

Odpowiednie stosowanie do posiadania służebności przepisów o posiadaniu rzeczy oznacza, że stosuje się te przepisy, które bezpośrednio lub po stosownych przekształceniach nadają się do zastosowania. Bezpośrednio stosowanym przy posiadaniu służebności może być przepis art. 344 k.c., który przewiduje, że przeciwko temu, kto samowolnie naruszył posiadanie, jak również przeciwko temu, na czyją korzyść naruszenie nastąpiło, przysługuje posiadaczowi roszczenie o przywrócenie stanu poprzedniego i o zaniechanie naruszeń. Roszczenie to nie jest zależne od dobrej wiary posiadacza ani od zgodności posiadania ze stanem prawnym, chyba że prawomocne orzeczenie sądu lub innego powołanego do rozpoznawania spraw tego rodzaju organu państwowego stwierdziło, że stan posiadania powstały na skutek naruszenia jest zgodny z prawem. Zgodnie z treścią art. 478 k.p.c., w sprawach o naruszenie posiadania sąd bada jedynie ostatni stan posiadania i fakt jego naruszenia, nie rozpoznając samego prawa ani dobrej wiary pozwanego.

P. posesoryjnej czynnikami decydującym jest zatem stan faktyczny. W toku postępowania ustalono bezspornie, że na działce nr (...), która w części stanowi własność pozwanej (akta tut. Sądu o sygn. I C 541/15) od kilkudziesięciu lat znajdowała się droga, z której korzystali właściciele sąsiadujących z nią nieruchomości, ale nie tylko. Korzystały z niej również inne osoby dojeżdżające do pól uprawnych, mieszkające nieruchomościach nie sąsiadujących ze szlakiem drożnym, a także klienci kuźni. Z zeznań świadków wynika, że ojciec pozwanej nikomu nie czynił przeszkód w korzystaniu z tej drogi. Również pozwana do 2015 r. nie czyniła nikomu przeszkód w korzystaniu z tej drogi. Sytuacja zmieniła się w kwietniu 2015 r., tj. najpierw syn pozwanej zastawił mostek samochodem, a potem na polecenie M. G. na środek działki, na odcinku około 6 metrów została wysypana ziemia, która utworzyła górkę o wysokości około 1 metra.

Pozwana starała się również wykazać, że część z powodów nie korzystała z drogi na działce nr (...). W ocenie Sądu to twierdzenie zostało w toku postępowania obalone, gdyż z zeznań świadków bezspornie wynika, że wszyscy powodowie z drogi korzystali w takim czy innym zakresie. Nie ma znaczenia dla niniejszego postępowania okoliczność, że część powodów mogłaby dojeżdżać do swoich posesji inną, alternatywną drogą. Nie jest to przedmiotem kognicji sądu w sprawie o ochronę posiadania. Również podnoszona przez pozwaną okoliczność, że w czasie, gdy na drodze była wysypana ziemia sąsiedzi jeździli inną drogą, która w istocie jest ścieżką rowerową, nie ma znaczenia dla ustaleń niniejszego postępowania.

Należy zaznaczyć, że roszczenie posesoryjne przysługuje osobie, której posiadanie zostało naruszone, bez względu na to, czy ma ona jakiegokolwiek prawo do rzeczy, a roszczenie to może być skutecznie skierowane nawet przeciwko właścicielowi. Funkcją tego roszczenia jest ochrona szeroko rozumianego porządku prawnego przed

samowolnym „wymierzaniem sprawiedliwości”. Samowolne dochodzenie i egzekwowanie swoich roszczeń jest bowiem okolicznością niepożądaną.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie powołanych wyżej przepisów zakazał pozwanej M. G. naruszania powodów T. F., P. F., A. P., B. P., E. P., R. P., K. B., A. B., K. Ś., J. Ś. (1), A. Ś., E. Ś. (1), T. Ś., E. Ś. (2), S. P., S. F. w posiadaniu P. i przejazdu, szlakiem drogowym położonym w K., stanowiącym działką nr (...), biegnącym z południa na północ, o szerokości ok. 3,5 m i długości 128 m – w jakikolwiek sposób, a w szczególności przez wysypywanie na ten szlak ziemi (punkt I wyroku).

Natomiast w części, w której powodowie żądają przywrócenia stanu poprzedniego poprzez usunięcie ziemi nawiezionej na przedmiotowy szlak drożny, pozew nie zasługuje na uwzględnienie, przedmiotowa ziemia została bowiem przez pozwaną usunięta po wniesieniu pozwu w niniejszej sprawie. Mając powyższe na uwadze, Sąd oddalił powództwo w tej części (punkt II wyroku).

Orzeczenie o kosztach ma swoje uzasadnienie w treści art. 98 k.p.c. Na koszty procesu składają się opłata od pozwu w kwocie 200 zł, koszty zastępstwa procesowego w wysokości 156 zł (§ 8 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej ustanowionej z urzędu) oraz kwota 17 zł tytułem zwrotu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Sąd nie uwzględnił wniosku pełnomocnika powodów o zasądzenie na rzecz każdego z powodów kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Pełnomocnik powodów działał w oparciu o jedno pełnomocnictwo udzielone mu przez wszystkich występujących w sprawie, powodowie wywodzili swoje roszczenie z jednego zdarzenia. Takie stanowisko Sądu w niniejszej sprawie znajduje również odzwierciedlenie w orzeczeniach Sądu Najwyższego, tj. uchwale z 30 stycznia 2007 r. sygn. III CZP 130/06, postanowienia z dnia 12 lipca 1980 r. sygn. II CZ 79/80. Wobec powyższego Sąd orzekł jak w pkt III wyroku.

ZARZĄDZENIE

1. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanej.
2. kal. 14 dni.